

ZAMONAVIY TA’LIM TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH JARAYONIDA TA’LIM SIFATI MUAMMOLARI

Ilmiy rahbar: p.f.d. (DSc), prof., M.V.Xalimova
Abdunabiyeva Feruzaxon (Karimova) Anvarjon qizi
Andijon davlat pedagogika instituti magistratura bo’limi,
pedagogika ta’lim yo’nalishi II-bosqich 202-guruh magistranti
fkarimova287@gmail.com +998914949923

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19428145>

Annotatsiya. Mazkur maqolada zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish jarayonida ta’lim sifati bilan bog’liq muammolar tahlil qilinadi. Tadqiqotda raqamli texnologiyalarning ta’lim jarayonidagi o’rni, ularning pedagogik faoliyatga ta’siri hamda ta’lim samaradorligini oshirishdagi imkoniyatlari yoritilgan. Shuningdek, ta’lim jarayonida inson omilining ahamiyati hamda pedagoglarning raqamli kompetensiyasini rivojlantirish zarurati asoslab beriladi.

Kalit so’zlar: raqamli texnologiyalar, ta’lim sifati, zamonaviy ta’lim tizimi, pedagogik mahorat, raqamli kompetensiya, innovatsion ta’lim, ta’lim jarayonini raqamlashtirish.

Аннотация. В данной статье рассматриваются проблемы качества образования при внедрении цифровых технологий в современную систему образования. Анализируется роль цифровых технологий в образовательном процессе и их влияние на педагогическую деятельность. Особое внимание уделяется значению человеческого фактора и необходимости развития цифровой компетентности педагогов для повышения эффективности образовательного процесса.

Ключевые слова: цифровые технологии, качество образования, современная система образования, педагогические навыки, цифровая компетентность, инновационное образование, цифровизация образовательного процесса.

Abstract. This article examines the problems of educational quality in the process of implementing digital technologies in the modern education system. The study highlights the role of digital technologies in the educational process and their impact on pedagogical activities. Special attention is given to the importance of the human factor and the need to develop teachers’ digital competence in order to improve the effectiveness of education.

Keywords: digital technologies, quality of education, modern education system, pedagogical skills, digital competence, innovative education, digitalization of the educational process.

Kirish

Hozirgi globallashuv va axborotlashuv jarayonida ta’lim tizimini modernizatsiya qilish va uning samaradorligini oshirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi ta’lim jarayonini tashkil etishda yangi imkoniyatlarni yuzaga keltirib, o’qitishning zamonaviy shakl va usullarini keng joriy etishga xizmat qilmoqda.

Zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo’llash o’quv jarayonining samaradorligini oshirish, o’quvchilarning mustaqil fikrlash ko’nikmalarini rivojlantirish hamda ta’lim sifatini yaxshilashga yordam beradi. Shu bilan birga, ushbu texnologiyalarni ta’lim jarayoniga joriy etish jarayonida pedagoglarning raqamli kompetensiyasi, texnik infratuzilma hamda metodik ta’minot bilan bog’liq ayrim muammolar ham mavjud.

Mazkur maqolada zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish jarayonida ta’lim sifati bilan bog’liq muammolar tahlil qilinadi hamda ushbu jarayonda inson omilining ahamiyati ilmiy jihatdan yoritiladi.

Asosiy qism

Zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida o’quv jarayonini interaktiv shaklda tashkil etish, ta’lim materiallarini vizual va multimediya vositalari orqali taqdim etish hamda o’quvchilarning mustaqil ta’lim olish imkoniyatlarini kengaytirish mumkin. Raqamli texnologiyalar o’quvchilarning bilimlarni chuqurroq o’zlashtirishiga, tanqidiy va mustaqil fikrlash ko’nikmalarining rivojlanishiga hamda ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi[1].

Bugungi kunda ta’lim tizimida elektron ta’lim platformalari, masofaviy ta’lim tizimlari, virtual laboratoriyalar, multimedia vositalari hamda interaktiv o’qitish metodlaridan keng foydalanilmoqda. Ushbu texnologiyalar o’qitish jarayonini yanada qulay va samarali tashkil etish imkonini yaratadi. Ayniqsa, masofaviy ta’lim texnologiyalarining rivojlanishi ta’lim jarayonining uzluksizligini ta’minlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda[2]. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalarni ta’lim tizimiga joriy etish jarayonida ta’lim sifati bilan bog’liq ayrim muammolar ham yuzaga kelmoqda. Jumladan, pedagoglarning raqamli texnologiyalarni qo’llash bo’yicha yetarli tayyorgarlikka ega emasligi, ularning raqamli kompetensiyasining yetarli darajada shakllanmaganligi ta’lim jarayonining samaradorligiga salbiy ta’sir ko’rsatishi mumkin. Chunki zamonaviy ta’lim jarayonida o’qituvchi nafaqat bilim beruvchi, balki raqamli texnologiyalar yordamida o’quv jarayonini samarali tashkil etuvchi va boshqaruvchi mutaxassis sifatida ham faoliyat yuritadi[3].

Bundan tashqari, ayrim ta’lim muassasalarida texnik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi ham muhim muammolardan biri hisoblanadi. Kompyuter texnikasi, internet tarmog’i hamda zamonaviy dasturiy vositalarning yetishmasligi raqamli texnologiyalarni to’liq joriy etish imkoniyatlarini cheklaydi. Shuningdek, raqamli ta’lim resurslarining yetarli darajada ishlab chiqilmaganligi ham ta’lim jarayonining sifatiga ta’sir ko’rsatishi mumkin[4].

Ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni samarali qo’llashda inson omili alohida ahamiyatga ega. Raqamli texnologiyalar qanchalik rivojlangan bo’lmasin, ta’lim jarayonining markazida o’qituvchi va o’quvchi o’rtasidagi pedagogik hamkorlik turadi. Shuning uchun pedagoglarning raqamli kompetensiyasini rivojlantirish, ularning zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o’zlashtirishini ta’minlash hamda ta’lim jarayonida innovatsion yondashuvlardan foydalanish ta’lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi[5].

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish ta’lim jarayonini takomillashtirish, o’quvchilarning bilim olish imkoniyatlarini kengaytirish hamda ta’lim sifatini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Raqamli texnologiyalar yordamida o’quv jarayonini interaktiv shaklda tashkil etish, ta’lim resurslaridan samarali foydalanish hamda o’quvchilarning mustaqil ta’lim olish ko’nikmalarini rivojlantirish imkoniyati yaratiladi.

Shu bilan birga, raqamli texnologiyalarni ta’lim tizimiga joriy etish jarayonida pedagoglarning raqamli kompetensiyasi, ta’lim muassasalarining texnik infratuzilmasi hamda metodik ta’minot bilan bog’liq muammolar ham mavjud. Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun pedagoglarning kasbiy malakasini oshirish, zamonaviy pedagogik yondashuvlarni joriy etish hamda ta’lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash zarur.

Shuningdek, ta’lim jarayonida inson omilining ahamiyatini hisobga olgan holda raqamli texnologiyalardan oqilona foydalanish ta’lim samaradorligini yanada oshirishga xizmat qiladi.

Raqamli texnologiyalarni ta’lim jarayoniga samarali integratsiya qilish orqali zamonaviy ta’lim tizimining sifatini oshirish hamda raqobatbardosh mutaxassislarni tayyorlash imkoniyati kengayadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Muslimov N.A. Kasbiy pedagogika asoslari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2016.
2. UNESCO. Digital Technologies in Education. – Paris, 2019.
3. Klarin M.V. Innovatsion ta’lim texnologiyalari. – Moskva: Nauka, 2017.
4. To‘xtaxodjayeva M.X. Pedagogika nazariyasi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2018.
5. Ishmuhamedov R.J. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2019.